13e Jaargang | Curacao den 17n October 1896. | N° 668

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel meer fl. 0,07

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçaó, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

EEN VRIJMETSELAAR-THEOLOGANT.

———o———

Lezer, gij lacht bij het zien van den titel boven dit artikel geplaatst, de combinatie is ook te vreemdsoortig dan dat zij den lachlust niet opwekken zou. Alsof wij vergeten hadden het woord van den Paus, dat de vrijmetselarij is een broeinest van ongeloof, alsof wij niet hadden gelet op het woord van den vrijmetselaar-theologant zelven, dien wij u willen voorstellen, als hij zegt, dat in clericale landen, waar het Katholicisme de eenige uiting is van het godsdienstig gevoel, alleen zij ware vrijmetselaren zullen zijn, die inwendig hebben afgerekend met de leer over de vergiffenis der zonden door den priester te geven, over den vrijkoop van zonden (moet zijn: straffen; men vergeve den theologiseerenden vrijmetselaar deze uitdrukking, hij bevindt zich op een terrein, waar hij niet thuis behoort), over aflaten, over den werkdadigen invloed der Missen op het heil der zielen en de onfeilbaarheid van den Paus.

En toch verdedigen en behouden wij den titel tot bespotting van het vrijmetselaars-weekblad: *L'Union fraternelle*, dat in zijn nummer van 5 September met allen ernst, den naam van theologie komt geven aan eene conferentie van Br∴ A. C. Wesenhagen en het gesprokene van dien Br∴ behandelt in een hoofdartikel met het weidsche opschrift: *Vrijmetselarij en godgeleerdheid*, deux noms bien étonnés de se trouver ensemble. De conferentie werd gehouden in de loge Hiram Abiff te 'sHage op den 10den December 1894 en handelde over God en godsdienst in betrekking tot de maçonnieke beginselen. Zij is thans, in het Fransch vertaald, te Brussel verschenen met een aanbevelend woord van Br∴ P. Tempels aldaar.

En waarom wij nu de woorden van Br∴ A. C. Wesenhagen onder de oogen onzer lezers brengen? Ten eerste, omdat er een stem, luider en voller dan de onze klinken kan, uit de loge zelve komt, een stem, die samenklinkt met 's Pausen woord, dat de vrijmetselarij een broeinest is van ongeloof; en ten tweede, omdat wij hier in onze maatschappij bewaarheid vinden het bovenaangehaalde woord van Br∴ A. C. Wesenhagen met betrekking tot de vrijmetselaren in de clericale landen. Want Curaçao is en blijft, men zou het zoo gaarne anders wenschen, een clericaal land; wat het is, werd het door de Katholieke Kerk; steeds is het geloof der vaderen hier hoog gehouden, en de zoon van ons land moge afdwalen voor een tijd, het Katholiek geloof verloochenen zal hij nooit. Of het moest zijn, dat hij viel in de strikken der vrijmetselarij en dan doordrongen werd met de principes, in den laatsten tijd op ons goed eiland zoo herhaaldelijk en onbeschaamd geleeraard in de vuile organen van het verderfelijk vrijmetselaarsgenootschap, opdat hij inwendig zou leeren afrekenen, juist zooals Br∴ Wesenhagen het zegt, met de leer over de vergiffenis der zonden door den priester te geven, over den vrijkoop van zonden (lees: straffen), over aflaten, over den werkdadigen invloed der Missen op het heil der zielen en de onfeilbaarheid van den Paus. Doch die uitzonderingen maken Curaçao niet niet-clericaal en niet-katholiek. Echter wij wijzen er op, dat de uitzonderingen onder ons, dus de vrijmetselaars van het clericale, Katholieke Curaçao, hier de heftigste bestrijders en lasteraars zijn van het H. Sacrament der Biecht, van de aflaatleer, van het H. Sacrificie der Mis, van den onfeilbaren Paus.

Br∴ Wesenhagen dan is van huis uit protestant en gelooft in één God, Schepper van hemel en aarde, en in Jesus Christus Zijn eenigen Zoon. Van dat geloof heeft hij getuigd in de loge, dat geloof heeft hij getracht te verdedigen met de wapenen, die de rede daarvoor geven kan. Ja zelfs, hij heeft dat getuigenis afgelegd, hij heeft die verdediging beproefd op eene wijze, die van zijn standpunt uit moeielijk beter had kunnen zijn.

Br∴ Wesenhagen, de Protestant, kon, het spreekt van zelf, in het apologetische gedeelte zijner rede, dat volgt op het philosophische, tot geen andere conclusie komen dan dat in het Christendom het Protestantisme de ware godsdienst is. En dit alles te zamen behandelt hij in het eerste deel zijner rede.

Van meer aanbelang is voor ons het tweede deel, waar Br∴ Wesenhagen een beschouwing geeft, onze aandacht overwaardig. Hier namelijk gaat hij de hoofdgodsdiensten na, in zoover zij eenig verband hebben met de vrijmetselarij. Door hare symbolen en plechtigheden, zegt hij, staat de vrijmetselarij dichter bij het Katholicisme, het Protestantisme echter nadert zij meer door hare grondstellingen, en natuurlijk geheel te goeder trouw, meent hij, dat juist een christen, hetzij dan Katholiek of Protestant, de meeste hoop en waarborg geeft, dat in hem de beginselen der vrijmetselarij zoo goed mogelijk worden ontwikkeld. Maar van den anderen kant geeft hij ook toe, — en na al het voorgaande lette men hierop wooral — dat in clericale landen, waar het Katholicisme de eenige uiting is van het godsdienstig gevoel, alleen zij ware vrijmetselaren zullen zijn, die inwendig hebben afgerekend met de leer over de vergiffenis der zonden door den priester te geven, over den vrijkoop van zonden [straffen], over de aflaten, over den werkdadigen invloed der Missen op het heil der zielen en de onfeilbaarheid van den Paus.

De vrijmetselaar-theologant kon zich niet onthouden van hierbij een diepzinnig nootje te plaatsen en daarin zonneklaar aan te toonen, dat de Paus feilbaar is. Neen maar, nu zijn wij er. Br∴ Wesenhagen, wij gelooven niet meer aan den onfeilbaren Paus; immers gij, Br∴ Wesenhagen, de theologische adviseur der loge, de godgeleerde met het schootsvel, hebt het ons geleerd: de Paus kan niet onfeilbaar zijn, want Hij heeft zich vergist, toen Hij in Zijne encyclieken sprak over den aard en den geest der vrijmetselarij en haar veroordeelde. Zeg, voor wat orakel zien de Br∴ u na zulk een taal wel aan?

Br∴ Wesenhagen is echter niet gerust of wij wel goed hebben begrepen, welk soort Katholieken hij heeft bedoeld. Alsof zulke naam-Katholieken niet gebrandmerkt staan als afvalligen, alsof ze niet met den vinger worden aangewezen en geschuwd worden om het bederf, dat zij aanbrengen. Hoe de vrijmetselaar-theologant dan ook er toe gekomen is om door de volgende verklaring te bewijzen, dat zulke afvalligen nog inderdaad Roomsch zijn, is waarlijk onbegrijpelijk.

„Men mag dat geloof van Roomsch-Katholieke priesters en van hen, die zich laten leiden door dezen, niet verwarren met het geloof van den onafhankelijken en godsdienstigen Katholiek,— hetzij hij orthodox is of liberaal — van welke soort ik er velen buiten en in de loge heb aangetroffen, die ik heb leeren kennen, achten en liefhebben."

Lezer, wat dunkt u, zou misschien Br∴ Wesenhagen in gemoede gemeend hebben, dat zijn achten, zijn liefhebben dat soort van "onafhankelijke en godsdienstige Katholieken" gemaakt zou hebben, wat zij niet zijn, en wat zij zelfs niet kunnen zijn: ware zonen der éene Katholieke Kerk? Zoo ja, dan moet

---

FEUILLETON.

COMBERTI.

Carlo R.... tabatin 35 anja. E tabatin un bon esposa i jioenan; i pasobra e tabata un bon carpinte, e tabatin semper basta trabao. Pero.... cos no a keda asina, a bini un trocamentoe masjar tristoe. El a bira un buraché.

Su cas — tempoe passa un legria pa e i su esposa — tabata para den un caya chikitoe, dilanti di djele hende por a mira un gardin, pero awor no tabatin ningun flor mas aden, solamente jerba chimaron, i su trankera tabata kibra na diferente lugar. Un dia e cas tabata bon blanchá, awor su murajanan tabata chusi, i bentananan mes a munstra probeza, camina nan a kibra, Marie—esposa di Carlo — a sera nan coe papel of panja.

Den cas tabata sinta un muher moza ainda, pero su color frescoe a kita, su cara a munstra miseria i tristeza. Pobre Marie! Un dia e tabata di mas fortunar denter di fortunarnan i awor di mas desgraciada denter di desgraciadonan! Banda di djele tabata sinta dos mucha muher, bistir den panja toer kibra.

Mas coe dos anja caba nan tabata biba di es coe Marie a gana coe su trabao. El tabata cose, laba, strica panja i asina el por a gana algoe pa mantene su jioenan.

Anoche a jega caba, ora Carlo.... a drenta mitar burachi su cas. Un dia promer el a juda kibra un cas i a gana tantoe, koe el tabatin basta pa e por a bebe un dos tres dia. E muchanan a sconde nan curpa tras di lomba di nan mama, i es aki mes a spanta, pasobra su esposo tabata semper furioso, ora el a bebe.

Com e homber a troca den dos último anja!

E no tabata un bon esposo ni bon tata mas, manera tempoe passa. Su esposa fiel a pidiele, a jora. Toer tabata envano! I awor! E tabata un verguenza pa toer, koe tabata conocele.

Es anoche Marie no a come nada, pasobra no tabatin basta pa toer. Den anoche mes el a pidi Dios sin stop pa Carlo i pa su jioenan.

Su marduga Carlo a sali trobe, pero el no tabata sinti su curpa bon. Brandy no por a judele, su stoma no por a wanta mas. E tabatin tantoe sintir ainda, koe el a comprende, koe un bon sonjo lo judele. P'esai el kier boibe bai su cas, pero na camina mes el a cai caba i den sombra di un muraja el a pega sonjo.

Cuantoe tempoe el a drumi asina el no por a bisa, pero ora el a lamanta el a tende su dos jioe na otro banda di muraja i un boeracoe chikitoe a haciele mira tambe dos jioe muher di un otro carpinte.

"Bam Anna!" un di nan dici, "bam larga nos bai, si hende ta mira nos, lo nan corda, koe nos ta hunga koe jioenan di boeraché."

Anto nan a bai, i a larga e dos mucha jorando.

"No jora, Marie; un di nan dici."

"Pakiko nan ta bofon di nos? Marie a responde. Nos ta haci toer nos posible pa contenta toer hende i nos no ta haci ningun hende maloe. Ai mara koe un hende sol tabata stima nos."

"Foei, Marie! I mama anto? Kende por stima nos mas tantoe coe ne!"

"Mi sabi Nelly, pero por tabata mehor ainda. Pakiko papa no ta stima nos mas manera promer? Ai mara el a bira bon pa dos trobe."

"El por bira bon trobe pa nos Marie, si e tabata sabi, cuantoe nos ta stimele."

"Si, esai mi ta kere tambe, pero Dios lo ta pa nos masjar lihe nos tata i nos mama. Bo sabi, koe mama a bisa ajera, koe e ta bai bandona nos?"

"Ai! Marie keda ketoe!" Anto e muchanan a lamanta i nan a bai.

Carlo tambe a lamanta. "O mi Dios!" el a jora, ki hende miserable mi ta! Den ki estado mi a pone mi mes! Y anto nan ta stima mi ainda i nan ta pidi Dios pa mi.

Mas tantoe el no a papia, pero hopi tempoe el a keda para aja. Alafin el a bai su cas i el a haja su esposa i su jioenan jorando. El a haci manera el no a ripara nada. El a coge ultimo pida placa koe el tabatin, a dunele na Marie i a mandele cumpra coeminda.

Tempran Carlo a bai droemi, i tempran el a lamanta, unbe el a bai cerca un señor, koe ta traha un cas nobo. "Señor," e dici, "anto ajera tabata ultimo bez koe e bebida infernal a pasa mi boca, nunca lo mi no bebele mas. No puntra mi nada mas, kere mi. Bo kier duna mi trabao?"

"Bo ta papia serio?"

"Tantoe serio señor, koe si morto tabata para na mi manoe drechoe i un chap na mi manoe robez, lo mi scohe mortoe."

Carlo a haja trabao i el por a coeminza unbez.

Tramerdia e señor a dunele dos florin. Na camina el a cumpra dos pam, un liber di manteca i un bon pida carni; a sobra un florin. Asina el a jega su cas. "Marie," e dici, "mi ta trece algun coeminda. Bam Nelly, bai cumpra un poco lechi."

Su esposa no tabata sabi kiko el a mira, ora el a weita Carlo pone e cominda ariba mesa. Di legria e no por a papia. Kiko por a socede, el a puntra.

het gezond verstand wel voor een goed deel bij hem geweken zijn; zoo neen, dan zouden wij bijna onze eigen oogen niet gelooven, indien Br.·. Wesenhagen's verklaring niet met duidelijke letters gedrukt stond; in allen gevalle staan wij verstomd, ofschoon de vrijmetselarij steeds zoo hoog opgeeft van de wijsheid harer leden, in de loge mannen van kennis te vinden, die nog komen aandragen met zulke verouderde stellingen, welke reeds duizendmaal zijn weerlegd en wier valschheid en onhoudbaarheid zoo duidelijk in het oog springt. Echter troosten wij den Br.·., hij staat in de loge niet alleen. Er zijn er, die, wat onnoozelheid aangaat, bij het verdedigen hunner maçonnieke stellingen, hem de hand kunnen reiken: óf zij komen, evenals Br.·. Wesenhagen, met nuchtere verklaringen aan, óf zij meenen met immer dezelfde twee, drie geschiedfeiten, die zij zoo valsch mogelijk voorstellen tegen beter weten in, den tegenstander te verpletteren. Voorwaar, als de loge geen betere verdedigers heeft dan dezen, dan staat het erbarmelijk met haar geschapen.

Doch om op Br.·. Wesenhagen terug te komen, bij het geven zijner verklaring had hij er aan moeten denken, dat de Katholieke Kerk is als een groot huisgezin: als er nu een ongehoorzame en halsstarrige zoon is, die van geen huisdiscipline weten wil, dan wordt hij door den vader buiten de deur gejaagd en buiten gelaten, zoolang hij zich niet aan het vaderlijk gezag onderwerpt, en nu kunnen alle geburen, in casu Br.·. Wesenhagen met alle vrijmetselaren te zamen, zoo luid mogelijk roepen, dat de rakker tot het huishouden behoort, de halsstarrige staat eenmaal buiten de Katholieke Kerk en door het schreeuwen en schelden der Br.·. komt hij er niet weer in.

(Wordt vervolgd).

DE TROONREDE.

Alle Nederlandsche bladen van welke kleur of richting ook zijn het er over eens, dat dit jaar de Troonrede al zeer weinig beteekent. Wij geven onzen lezers de bemerkingen weer, die de *Tijd* in haar nummer van 16 September omtrent de Troonrede geeft en waarmede in hoofdzaak alle bladen instemmen.

Er bestond hoegenaamd geen reden om zich gouden bergen te beloven van de koninklijke toespraak, waarmede het zittingjaar 1896—'97 zou worden geopend. Het besef reeds, dat men te doen had met een stervende Kamer, moest de Regeering wel omzichtig maken in de keus der mededeelingen, welke aan de Volksvertegenwoordiging behoorden te worden gedaan. Waarbij nog komt, dat, meer dan ooit, de periodieke verkiezingen, die tegen 't volgend jaar in 't verschiet liggen, ook voor de thans fungeerende raadsleden der Kroon de toekomst hoogst onzeker maken.

Evenwel — het komt ons voor, dat ditmaal ook aan de meest bescheiden verwachtingen door de Troonrede niet werd voldaan. Zoowel door hetgeen zij zegt als door hetgeen zij verzwijgt schiet de Rede te kort aan hetgeen wij zouden willen noemen de meest elementaire eischen van staatsbeleid. Dat men zich onthoudt van toezeggingen, die niet of niet waarschijnlijk zullen worden vervuld, wij achten het geboden: — dat men behoedzaam is in het aanroeren van onderwerpen, die bij dezen of genen — zelfs weinig rechtmatige — ergernis zouden kunnen wekten, er kunnen redenen voor bestaan, die wij zullen eerbiedigen. Maar welke wijsheid steekt er in vredesnaam in de manier waarop in deze Troonrede b. v. de Atjeh-geschiedenis wordt behandeld! Wij gelooven te mogen zeggen dat het geheele nederlandsche volk in de laatste maanden vooral, juist door „de offers die daarvoor moesten worden gebracht", meer dan ooit reikhalzend uitziet naar het einde van een toestand, die nu reeds bijna een kwarteeuw lang goed kost en... bloed. En nu is de koninklijke „weemoed" ongetwijfeld een zeer gewaardeerd gevoel, de „koninklijke hulde aan de voortvarendheid en den moed" onzer indische troepen wordt zeker op hoogen prijs gesteld; maar .... viel er niet geheel iets anders nog te zeggen? Zal men voor de zittingsperiode, die de Kamer heeft aangevangen — en die toch nog een *vol jaar* duurt! — wat Atjeh betreft zich tevreden moeten stellen met het „doen ondervinden van de macht onzer wapenen aan de afvallige hoofden", zonder dat men middelen beraamd ziet om aan den ruïneuzen krijg een einde te maken? Zou althans, na de zeer magere inlichtingen van den minister Bergsma, geen betere indruk op het nederlandsche volk zijn teweeggebracht door een rondborstig koninklijk woord, dat verklaring had gegeven van de redenen, die de Regeering tot een nieuw en zoo bloedig krachtsbetoon in Indië moesten nopen?....

Uit den aard der zaak zal de Atjehalinea wel het *meest* teleurstellen, maar ook het overige!?....

De oogst goed, — maar toch de uitkomsten van het landbouwbedrijf ver van gunstig. Twee verzekeringen ... zonder meer. Maar die welsprekend zijn waar ze zoo naast elkaar worden gevonden. Een spotternij met het platteland kunnen ze niet bedoelen. Een bekentenis dan van onmacht? .... Of wil men die doen opwegen door den zeer questieuzen „vooruitgang" die overigens in onderscheiden takken van handel en nijverheid „merkbaar" zou zijn? Door de aan het slot voorkomende mededeeling dat — ondanks het tekort van 14 millioen — de economische toestand onzer koloniën „over het algemeen gunstig" is?....

Teleurstellend was het ons, onder de voor de Kamer te behandelen wetsontwerpen op sociaal gebied, niet met name gewag gemaakt te zien van het wetsontwerp ter invoering van Kamers van Arbeid. Moeten wij daar uit opmaken, dat de Regeering met de behandeling van dit wetsontwerp nu juist geen haast gemaakt wil zien?... Wat óns betreft, gaarne erkennen wij, dat wij in de Kamers van Arbeid een dringenden eisch zien des tijds. Wij zouden wenschen, dat — inzonderheid met het oog op de kiesrechtuitbreiding, die thans een feit is — de Kamers van Arbeid zoo mogelijk nog gedurende dit zittingjaar in werking traden. Of wil men wachten totdat, door onbekookte stakingen eenerzijds, door onrechtmatige strengheid of rechtmatigen, wrevel van de andere zijde, de gemoederen zoodanig verbitterd zijn, dat er van een vruchtbare samenwerking tusschen patroons en werklieden niets meer te hopen valt?... Wij zouden het betreuren voor het gansche Vaderland, dat zoodoende het slachtoffer worden zou van een politiek, die, beurtelings roekeloos en te vreesachtig, het waarachtig heil van Vorst en volk in gevaar brengt om enghartige persoons-of partij-berekeningen.

---

su mes; Carlo tabatin placa i el no a bebe!

Ora nan a come, Carlo a sali trobe, bisando koe le bolbe lihe. El a larga feita su barba i a cumpra un sombre nobo. Ningun na cas tabata papia di e trocamentoe milagroso.

Dia siguiente Carlo kier a bai despues di a almuza, pero cerca porta e no por a wanta mas. El no papia nada, pero el a habri su braza i su esposa a cai na su pechoe. Mientra Carlo tabata traha e dia, el a sinti su mes, manera di mas fortunar hende di mundoe.

Tabata dia Sabra atardi. Henter seman el a traha sin bebe nada. El a gana diez florin, 8 florin e tabatin ainda. "Marie," e dici, "ata 8 florin, cumpra kiko ta di mester. E ultimo 5 dia mi a gana 10 florin, esai ta dos florin pa dia. Ta un bon ganaci, no ?"

Marie a hisa cabez, el no por a papia. Carlo a toema su manoe. "Marie," e dici: "poerba loebida i pordona toer cos. Mi ta spera di bira trobe bo Carlo di tempoe passa." E no por a papia mas, pero lagrima, koe a sali for di su wowo a bisa mas koe palabra. Tempoe a passa i e cas chikitoe a bolbe haja su bista di promer. Flornan a jena gardin i muraja blancoe a testigua di fortuna di Carlo R. i su familia.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Gouverneur is verhinderd Zondag 18 October a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant van den Gouverneur
VAN WINGEN.

Bij Gouvernements-beschikking dd 10 dezer maand No. 533 is, met uitgang van 10. November a. s.:

1°. aan den Opzichter bij het Departement van Openbare Werken alhier J. Bislick, ontslag uit 's lands dienst verleend.

2°. tot Opzichter bij dat Departement benoemd de persoon van F. Gerhardus.

Lyst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Rud. Haselberg, John M. Riemann, Domingo Manterola 2, Ricot A. Correa, Baltazar Ceno, Aurelia Dania, Eduardo Penso, Tena Devier, Aruba Phosphaat Maatschappij, José Vanoni, J. B. Gorsira (aang.), J. C. Ringeling (aang.)

Niet voor bestelling vatbaar. Appel—Pte.

Het zal den talrijken vereerders van pater BEBELMANS z. g. zeker aangenaam zijn te vernemen, dat de begrafenis van den betreurden doode onder algemeene deelneming heeft plaats gehad. Een particulier schrijver bericht ons, dat men met bijzonder genoegen in den begrafenisstoet opmerkte den Hoog Eerw. Heer Mgr. Frederiks, den Hoog Eerw. pater Provinciaal der Dominicanen in Nederland, de Zeer Eerw. Heeren Ter Welschen en Van Koolwijk, de Eerw. paters Van der Venne, Smits en Cremer, die blijkbaar door hunne tegenwoordigheid een bewijs van achting hebben willen geven niet alleen aan den geliefden overledene, maar ook de missie van Curaçao hebben willen herdenking, voor wie pater Bebelmans zooveel te hopen gaf.

Ook de beide jongeheeren Ringeling, zonen van den Wel Ed. Heer Ringeling alhier vertegenwoordigden de Curaçaosche jongelingschap bij de groeve van den Curaçaoschen missionaris. Verscheidene katholieke bladen in het Moederland brachten welverdiende hulde aan den helaas te vroeg ontslapene.

* *
*

Naar wij vernemen is de plantage *Hermanos* gelegen in de West-divisie van ons eiland uit de handen van den Heer Correa overgegaan in die van den Heer Ramón Garbán uit Caracas op ons eiland woonachtig.

* *
*

De lezer herinnere zich ons bericht, dat de vorige week onze douane 84 kisten met revolverpatronen heeft aangehouden, alhier fraudulens ingevoerd door het barkschip Curaçao. Men deelt ons mede, dat die patronen bestemd waren voor Cucuta voor een Columbiaansch revolutionair genootschap. Een groote bezending geweren moet echter aan het waakzaam oog onzer douane ontsnapt zijn en eenige dagen vroeger zonder stoornis Columbia zijn binnengesmokkeld.

* *
*

Dezer dagen werd het College Sto. Tomas verrijkt met eene inrichting, die met reden als een waren vooruitgang mag geprezen worden, wij bedoelen de kolossale badinrichting die men achter het College heeft opgetrokken. Reeds lang trok het onze aandacht, zoo dikwijls wij een oogslag wierpen in den sierlijk aangelegden tuin vóór het Gesticht, waartoe toch wel de molen moest dienen, die zich rank en vlug verheft tot eene hoogte van ruim 10 meter en bijna dag en nacht in beweging is. Dit werd ons dezer dagen duidelijk, toen wij een bezoek brachten aan gemeld College en door de altijd bereidvaardige directie in de gelegenheid werden gesteld de nieuwe badrichting te bezichtigen.

Wij traden een gebouw binnen van 14 meters lengte en 7,50 breedte. Bij het binnentreden werd ons oog zeer aangenaam getroffen door de netheid welke wij ontmoetten en die in Curaçaosche gebouwen lang niet algemeen is. Links en rechts van den ingang bevinden zich een twaalftal kleine kleedkamertjes met kapstokken, en ander toiletgereedschap. Vervolgens komt men langs twee trappen op een anderhalven meter hooge estrade, vanwaar men een aangenaam gezicht heeft op de badkom, welke niet minder dan 50 m² in oppervlakte heeft. Deze badkom wordt voortdurend gevuld door den molen vóór het Gesticht. Door eene kunstig aangebrachte kraan kan men het water brengen op drie verschillende hoogten: 0,85 meter voor de kleinste leerlingen, 0,97 m. voor de middelmatigen en 1,10 m. voor de grooteren.

Het water ververscht zich zelf voortdurend en is voor de leerlingen eene bron van frischheid en gezondheid, welke hun vooral in deze laatste dagen van ondragelijke hitte, gunstige diensten bewijst.

De geheele badinrichting maakt op ons den indruk dat men in het Colegio Sto. Thomas noch moeiten noch kosten ontziet om den leerlingen het verblijf zoo aangenaam en nuttig mogelijk te maken.

Wij wenschen het Colegio geluk met dezen gewichtigen stap op het gebied van hygiene en twijfelen niet, of deze stap zal nog door vele andere gevolgd worden, want gelijk de zon niet nalaten kan te lichten en het vuur niet anders kan doen dan branden, zoo kan een werkzame geest niet anders doen dan werken tot heil van de maatschappij, waartoe hij behoort.

* *
*

Berichten uit Haïti melden ons, dat de stad Jacmel, die reeds den 19n September jl. door het vuur geteisterd werd, wederom den 5n en den 9n dezer aan een verschrikkelijken brand ten prooi was. Bijna de geheele stad is in de vlammen opgegaan, waarbij duizenden inwoners have en goed verloren hebben. Ook de heeren P. en M. Monsanto, alhier wel bekend, moeten bij die branden, die men op rekening eene kwaadwillige politieke partij stelt, al het hunne verloren hebben.

* *
*

Naar wij vernemen is door de Heeren C. C. J. van Romondt, T. F. W. Krafft en C. Statius Muller het initiatief genomen opdat zich eene commissie vorme om de noodige stappen te nemen, dat ook op dit eiland bij gelegenheid van het aanvaarden der Regeering door H. M. de Koningin, op den 31n Augustus 1898, deze belangrijke en heugelijke gebeurtenis luisterrijk worde gevierd.

Cur. Courant.

NEDERLAND.

In de vereenigde vergadering van de beide kamers, op Dinsdag 15 September, j. l., tot opening van de gewone zitting der Staten-Generaal, hield H. M. de koningin-Weduwe-Regentes staande ter linkerzijde van den Troon de volgende rede:

Mijne Heeren!

Het is mij aangenaam, de vertegenwoordigers van het nederlandsche volk wederom ter behartiging van 's Lands belangen vergaderd te zien.

De toestand van Land en Volk geeft in menig opzicht aanleiding tot voldoening.

De betrekingen tot de buitenlandsche Mogendheden zijn van den meest vriendschappelijken aard.

Zee- en landmacht gaan voort zich zoowel hier te lande als in de overzeesche bezittingen op loffelijke wijze van haar plicht te kwijten.

Ik breng hulde aan de voortvarendheid en den moed van het nederlandsch-indische leger, dat, met krachtigen bijstand van de zeemacht, de afvallige hoofden in Atjeh de macht onzer wapenen op gevoelige wijze doet ondervinden.

Met weemoed herdenk ik de offers, die daarvoor moesten worden gebracht.

De oogst heeft, over het algemeen,

de goede verwachtingen, die daarvan gekoesterd werden, niet teleurgesteld. In de uitkomsten van het landbouwbedrijf kwam nog geen gunstige wending, doch overigens is in onderscheiden takken van handel en nijverheid vooruitgang merkbaar.

Ook in dit zittingjaar zal een inspannende arbeid van u worden gevorderd.

Verschillende belangrijke wetsontwerpen zijn reeds bij u in behandeling. Andere gewichtige voorstellen, waaronder die tot nadere regeling der gemeente-financien en tot verplichte verzekering van werklieden tegen de gevolgen van ongevallen, werden ingediend of zullen u eerlang bereiken.

De economische toestand onzer bezittingen in Oost-en West-Indië kan over het geheel gunstig genoemd worden.

Op uwen ijver en uwe toewijding tot volbrenging der veelomvattende taak, die op u rust, blijf ik bij voortduring staat maken.

Mogen uw werkzaamheden onder Gods zegen strekken tot welzijn van ons dierbaar Vaderland!

In naam der Koningin verklaar ik de gewone zitting der Staten-Generaal te zijn geopend.

—Men meldt aan *Het Vad.* dat overste Van Hoogstraten, van het regiment grenadiers en jagers, verzocht heeft wegens lichaamsgebreken op pensioen te worden gesteld.

—De subsidie voor Suriname is ruim *f* 100,000 lager geraamd; daarentegen is voor de kolonie Curaçao op een bijdrage van *f* 97,980 gerekend.

De Minister van Kolonie is, zoowel met den Minister van Oorlog als met de Gouverneurs van beide Koloniën in overleg getreden omtrent de middelen om te geraken tot afdoende verbetering van de militaire toestanden in West-Indië, die, blijkens het rapport van den naar West-Indië uitgezonden luit.-kol. Van Hoogstraten, gebleken zijn in menig opzicht te wenschen over te laten. Daar het inspectie-rapport intusschen duidelijk maakt, dat de landmacht in West-Indië op den duur niet kan gehandhaafd worden op den bestaanden voet, is in deze begrooting slechts gerekend op een uiterst-minimum voor de aanvulling van personeel en materieel. Tevens wordt vermeld, dat de vorenbedoelde inspectie een aanzienlijk tekort aan het licht heeft heeft gebracht in het kleedingmagazijn van het hospitaal te Paramaribo dat dringend aanvulling behoeft. Omtrent dit punt zijn nadere inlichtingen aan den Gouverneur gevraagd. In het geheel is voor de landmacht minder uitgetrokken *f* 45,000.

Cur. C.

BUITENLAND.

Rome.—Dat de Paus zich steeds in goede gezondheid verheugt bewijzen de talrijke audiënties, die hij verleent. Dezer dagen ontving hij verschillende Bisschoppen en aanzienlijke leeken, die aan de Katholieken-congressen van Fiesole en Orvieto hadden deelgenomen en hem daarover verslag kwamen doen. Tevens ontving hij den directeur der *Osservatore Catholico* van Milaan, die hem een aanzienlijke gift kwam ter hand stellen voor den St. Pieterspenning, terwijl verscheidene pelgrims uit de Marken en Umbrië tot de Mis van den H. Vader werden toegelaten.

— In de omgeving des Pausen wordt naar aanleiding van berichten uit Lemberg gehoopt, dat de Czaar amnestie zal verleenen aan de Poolsche priesters en de seminaristen van Kiels, die naar Siberië zijn verbannen. Tevens wordt bevestigd, dat tengevolge der onderhandelingen van Mgr. Tarnassi, de H. Stoel vrijelijk zal kunnen voorzien in de bezetting van vier bisschopszetels in Rusland. Dezer dagen is de Katholieke titulair-Bisschop van Mohilef te Rome aangekomen en heeft een lang onderhoud gehad met Z. H. Leo XIII.

— In Vrijdag 18 Sept. verschenen apostolische brieven verklaart Z. H. Paus Leo XIII, dat de wijdingen volgens den Anglicaanschen ritus niet geldig zijn en hij noodigt de Anglicanen uit tot de katholieke eenheid terug te keeren.

— De *Opinione* kondigt aan, dat prinses Helena van Montenegro in de palatijnsche basiliek van den H. Nicolaas tot het katholicisme zal overgaan. Volgens andere berichten zal deze plechtigheid plaats hebben te Bari; het burgerlijk huwelijk van den prins van Napels zal op het Quirinaal gesloten worden door den president van den Senaat en het kerkelijk door den prior van Bari.

— Begin November zal het eerstvolgend pauselijk consistorie gehouden worden, waarbij de volgende Italiaansche prelaten tot kardinaal worden benoemd. Monsignori Ciasca, Norrella Stenor en Alphonse Eschbach, bovendien zullen 3 vreemde kardinalen worden benoemd.

Italie.—De regeering zal onmiddelijk na de opening bij het parlement een voorstel indienen om den Kroonprins een apanage van 500,000 te geven. Tot nu gaf koning Humbert zijn zoon uit zijn privé-kas een jaargeld wegens de benarde omstandigheden, waarin Italië financieel verkeerde. — Het huwelijk van den prins met prinses Helena van Montenegro is definitief vastgesteld op 22 October; het zal zeer stil worden voltrokken; geen enkele buitenlandsche vorst zal vertegenwoordigd zijn noch de plechtigheid bijwonen, verzekert de *Temps.* Het overlijden van prinses Olga van Montenegro heeft het huwelijk van den Prins van Napels niet meer dan eene week doen uitstellen.

— Generaal Baldissera is naar Napels vertrokken om zich daar in te schepen naar Massowah. Met hem vertrokken aan boord van de "Archimedes" 2 bataljons jagers en een Compagnie genie, om de naar Italië terugkeerende troepen te vervangen.

— Nog steeds worden in den omtrek van Rome telkens roofaanvallen gepleegd. In 4 weken tijds kwamen er 3 voor bij de Rocca di Papa, bij Frascatie, waar in Mei ll. de Hertog van Saksen-Meiningen werd aangerand. Ook niemand minder dan de Directeur-Generaal van het Ministerie van Onderwijs is nu, met een vriend daar reizend, door 2 roovers aangevallen en uitgeplunderd op den drukbezochten weg van Frascati naar de Rocca di Papa, waar nogal streng politie-toezicht moet gehouden worden. Ondanks alle nasporingen heeft men de roovers nog niet kunnen ontdekken.

Frankrijk.—Omtrent het bezoek van den Czaar en de Czarina aan Frankrijk is thans voor goed vastgesteld, dat de aankomst zal geschieden op 5 October a. s., te Cherbourg, tegen den middag. Het Noorder-Eskader zal de Russische schepen tot midden in het Kanaal tegemoet gaan. De President der Republiek en de Ministers zullen de gasten op den "Quai de l'Arsenal" te Cherbourg verwelkomen. In het arsenaal zal 's avonds een feestmaal worden gegeven.

Te 10 uur in den ochtend van Dinsdag 6 Oct. arriveert de keizerlijke trein uit Cherbourg aan het station Passy-la-Muette, en begeeft het Keizerlijk Paar zich terstond in optocht naar de russische ambassade, waar gedejeuneerd wordt. Na een plechtig *Te Deum* in de russische kapel, begeven HH. MM. zich in luisterrijken optocht naar het Elysée tot een officieel bezoek aan president Faure, die kort daarop dat bezoek in de russische ambassade beantwoordt, waar vervolgens ook de voorstelling van het *corps diplomatique* plaats heeft. Des avonds gala-diner in het Elysée, en half-gala-voorstelling in het *Théatre français.* Den volgenden dag bezichtiging der musea en operavoorstelling. Donderdag 8 Oct. parade, bezoek aan Versailles en des avonds illuminatie-bezichtiging te Parijs, en des nachts vertrek naar Darmstadt.

— De *Missions catholiques* bevatten een schrijven van Mgr. Livinhac, den Algemeenen Overste der Witte Paters van Algiers, meldende het overlijden van Mgr. Guillermain, apostolisch vicaris van Noord-Njanza, die nog in het voorjaar, ter toediening van het H. Vormsel aan 5 á 6000 nieuw-bekeerden, gedurende vier maanden een rondreis maakte van 7 á 800 K. H. — door moerassige streken onder hevige tropische regens, bij slecht voedsel en tallooze ontberingen, — zonder koorts en zonder dat zijn jeugdig, sterk gestel er eenig nadeel van scheen te ondervinden. Mgr. Livinhac veronderstelt evenwel dat toch die groote vermoeienis later door een van die hevige koortsen zal gevolgd zijn, welke in korten tijd ook het sterkste gestel plegen te sloopen. Bijzonderheden omtrent Mgr. Guillermain's overlijden ontbreken echter nog.

Zweden-Noorwegen.—Het trof al zeer merkwaardig, dat op één dag Woensdag 9 Sept. 2 der Scandinavische hoofd en havensteden, Kopenhagen en Cristiania, zoo hoog bezoek kregen. Den Denen voerde de „Poolster" den Russischen Czaar en de Czarina als gasten toe, en den blijden Noren bracht de „Fram" hun Dr. Nansen en diens wakkere kameraden weder. Omstreeks 12 uur kwam de „Poolster" voor Kopenhagen. Aan den landingssteiger stonden de Koning (in de uniform van het Preobraschenskyregiment), de Koningin, de Kroonprins (eveneens in Russische uniform) de Kroonprinses, de Prinses van Wales en andere vorstelijke personen. Na eenige ceremoniën reed men naar het slot Bernsdorff, een omweg nemend door de versierde hoofdstraten der stad, welke vol menschen waren, die het gezelschap met geesdrift toejuichten. — Maar niets is dit geweest vergeleken bij de geestvervoering, waarmede Nansen en de mannen van de „Fram" Woensdag te Christiania zijn binnengehaald. 70 bijna overvolle stoombooten met belangstellenden waren het Noordpoolschip tegemoet gevaren, dat, door 20 andere schepen begeleid, weldra het Christiania-fjörd binnenvoer. Op alle uitzichtspunten langs de „fjörds" stond eene dichte menschenmenigte, waaruit jubelende begroeting- en welkomstkreten der „Fram" tegenklonken. De „Fram" ging aan de Pigervike-kade voor anker, waar zij, door oorlogsschepen, stoombooten en allerlei soort van vaartuigen omringd, met kanonschoten en allerlei muziek werd begroet. Tusschen een dubbele rij van zeilbooten door roeide de bemanning der „Fram" naar land, en toen Nansen aan wal stapte, steeg een gejubel vol geestdrift opwaarts. Toen deze eenigermate getemperd was, stemde de muziek een psalm aan, welke allen met ontblooten hoofde aanhoorden. Daarop werd een vaderlandsch lied aangeheven, en daarna bestegen Nansen en de zijnen de rijtuigen, die hen naar het Koninklijk paleis brengen zouden. Dat werd een ware triomftocht. Toen men voor de Universiteit was gekomen, trad de Hoogleeraar Schiatz naar voren om Nansen voor zijn onvermoeiden, stillen onderzoekers-arbeid te danken. Aan zijn beleid, geestkracht en wetenschappelijk inzicht, zeide de Hoogleeraar, was men oneindig veel verplicht. Zichtbaar geroerd dankte Nansen met het eenvoudig woord, dat hij zich als een voorpost voor de Noorweegsche wetenschap had beschouwd. Hierna reed men verder paleiswaarts, waar de begroetingsontvangst hare bekroning en haar einde vond. De geheele weg was versierd met vlaggen en slingers groen tusschen hooge masten. Merkwaardig was vooral een levende eereboog: de leden van een gymnastiekclub hadden zich aan den ingang van een straat in den vorm van een boog opgesteld, waaronder Nansen doorreed. De studenten hadden een prachtigen eereboog opgericht, waarom heen zij allen met hun professoren geschaard stonden. De weg, dien de stoet volgde, was afgezet door een eerewacht van 12,000 man, bestaande uit de leden der verschillende corporatiën en gilden met hun vaandels. De Koning gaf ter eere van de helden van den dag een feestmaal waarop ook de bouwmeester van de „Fram" de heer Colin Archer, was genoodigd. Al de leden der expeditie ontvingen een ridderorde, Nansen zelf het grootkruis der orde van St. Olaf. In het paleis zag Nansen voor het eerst zijn dochtertje Liv terug, dat nog slechts eenige maanden oud was, toen hij de reis aanvaardde Het meisje had sinds 14 dagen op uitnoodiging van de Koningin in het paleis met hare grootmoeder gelogeerd. Vriendelijker oplettendheid voor den koenen zeevaarder was wel niet denkbaar. Groote geestdrift verwekte het toen Koning Oscar na zijn toost op Nansen, de muziek het (door Björnson gedichte) Noorweegsche volkslied deed spelen. Björnson is een hartstochtelijk tegenstander des Konings en was dan ook niet op het feest aanwezig,—wel zijn zoon en ook Ibsen. Die toost van Koning Oscar was de eenige, die werd uitgebracht en waarvan vooral de zinsnede de aandacht trok, waarin Z. M. verklaarde, dat hij het niet enkel als een heiligen plicht, maar ook als zijn onbetwistbaar recht had beschouwd de tolk der gevoelens van zijn Noorweegsch volk te wezen. Dit aan het adres der Noorsche radicalen, die Z. M. steeds „een Zweed" plegen te noemen.

Den dag na Nansen's aankomst te Christiania werd hij 's morgens te 11 uren, op de groote Markt, door de Noorsche kinderen gehuldigd. Een optocht van ongeveer 20,000 kinderen trok voorbij. Allen jubelden en riepen „hoera" en de meisjes wierpen hem bloemen toe, zoodat Nansen eindelijk met handen en armen vol bloemen stond, terwijl er steeds meer voor hem neervielen. Ieder kind had een vlag in de hand, verreweg de meesten—wat weten de kleinen er van!—de „reine Noorsche" vlag. Midden onder 't gejubel trok een kleine schare zwijgende kinderen voorbij, groetend met bloemen en buigende. 't Was de aandoenlijke hulde der doofstommen. De geheele eigenaardige optocht duurde meer dan 1½ uur. Dien middag boden 500 burgers van Christiania Nansen een feestmaaltijd aan. Daarbij werd Nansen aangezegd, dat een „Nansenfonds" was opgericht tot bevordering der wetenschap, nu reeds 212,000 kronen groot, waarvan [illegible] en hem het beheer wenschte op te dragen en waarvoor nog steeds meer geld inkomt. — Uit Frankrijk en Engeland kwamen telegraphische groeten en gelukwenschen. Het trok zeer de aandacht, dat aan tafel Nansen en Sverdrup niet hun pas ontvangen grootkruizen droegen, maar alleen de zilveren medaille, die ook de overige manschappen ontvingen. Kiesch gevoeld tegenover de eenvoudige kameraads, — wanneer het ten minste weer niet de ongelukkige politiek is die er achter zit!

Spanje.— De kruiser *Isla Cuba* heeft order gekregen, zich onmiddelijk voor een vertrek naar de Philippijnen uit te rusten. Ook de *Isla Luzon* wordt daartoe in gereedheid gebracht.

Te Madrid worden nog dagelijks leden van geheime genootschappen aangehouden, die met de Philippenzer oproerlingen in betrekking staan.

De toestand in Spanje is tengevolge der opstanden in Oost- en West-Indië en in het binnenland zelfs zoo ernstig, dat volgens verklaring van den minister-president Canovas het land nooit sinds den onafhankelijkheidsoorlog in ernstiger omstandigheden heeft verkeerd. Er zullen, zeide hij, enorme offers noodig zijn, om den toeleg der revolutionnaire geheime genootschappen: de scheuring en verbrokkeling des lands, te verijdelen.

Gelukkig beseft het parlement volkomen het gewicht van den toestand, en bij het dreigen des gevaars vergeten Carlisten en liberalen hun verzet tegen de conservatieve regeering, om slechts de stem der vaderlandsliefde te doen weerklinken. Hunne woordvoerders betuigden in de Cortes, voorloopig alle oppositie te laten varen en te willen medewerken aan de verdediging van Spanje's grondgebied.

Ook onder het volk heerscht edele geestdrift; het toch niet rijke land getroost zich de zware belastingen, die het geld voor de oorlogen moeten opleveren,—het getroost zich zelfs de offers zijner zonen, al zijn er altijd jongelieden, die zich aan de landsverdediging onttrekken door de vlucht; dat zijn de republikeinen,

anarchisten en andere vaderlandsloozen.

Onder de aansporing harer geestelijkheid maakt de Spaansche bevolking zich op tot den uitersten kamp tegen hen, die een van de programpunten der vrijmetselarij helpen uitvoeren, vervat in het befaamde L. D. P. (*lilia destrue pedibus*): overal de heerschappij der Bourbons te vernietigen.

In Frankrijk, in de beide Siciliën, in Parma vielen de Bourbons, — nu worden zij op hun laatsten troon: den Spaanschen, aangevallen.

LAS ENFERMEDADES PROVIENEN DEL VENENO.

El origen de las enfermedades es regularmente el veneno bajo una forma ó otra. Para curarlas es necesario buscar la causa que produce el veneno y la manera de combatirla.

Las enfermedades sobre las cuales deseamos tratar son aquellas que provienen de la bilis y de indigestión. Estas son tan comunes como peligrosas y desagradables. Muchas veces son equivocadas por enfermedades serias pero en realidad no son más que síntomas de envenenamiento causado por indigestión.

El alimento que no se digiere bien fermenta en el estómago y produce ciertos gases y venenos que introduciéndose en la sangre se esparcen por todo el cuerpo. De este modo infectan el sistema con materias nocivas á la salud. El mal se descubre por los siguientes síntomas: cansancio, languidez, dolores de cabeza, mareos, náuseas, dolores en el estómago, mal paladar, flatulencia, constipación, pocas ganas de comer, abatimiento, el cútis amarillento, calenturiento &c.

El único medio para hacer desaparecer estos síntomas, de curar la enfermedad y deshacerse del veneno que la produce es ayudando al estómago á hacer la digestión y esto puede efectuarse usando el Jarabe Curativo de la Madre Seigel.

El Jarabe Curativo de la Madre Seigel purifica la sangre y ayuda á la digestión. Después de usarlo por algun tiempo el estómago podrá operar sin ayuda y la cura es completa.

Para probar las grandes propiedades curativas del Jarabe de la Madre Seigel publicamos la siguiente carta de un caballero de Carcagente en la Provincia de Valencia. Este caballero cuyo nombre es Don José Lledó, escribe así:

"Durante el mes de Setiembre de 1887 empezé á sentir los primeros síntomas del padecimiento del cual he estado padeciendo desde esa fecha. El interior de mi boca estaba como forrada y todo lo que comía me volvía á la garganta con una acidez tan atroz que muchas veces me hacía toser. Los gases aumentaron de tal modo en el estómago que me causaron una gran inflamación. Viéndome en este estado consulté varios doctores y me sometí á sus diferentes tratamientos. Mi salud iba de peor en peor y por fin perdí completamente el apetito. No podia dormir más que dos ó tres horas por noche y esas interrumpidas por sueños. Estos síntomas fueron aumentando con grandes dolores en la cabeza. A pesar de tener cuidado de no comer nada indigesto hasta Octubre 1895 no noté mejoría alguna. En esta época varios amigos me aconsejaron que probara con el Jarabe Curativo de la Madre Seigel y siguiendo sus consejos tomé una botella en la farmacia del Sr. Boquera de esta ciudad. Estaba tan cansado de tomar tantas medicinas durante los ocho años que duró mi enfermedad que estaba en duda si tomar el Jarabe ó no pero por fin me decidí y apenas habia tomado media botella cuando empezé á notar sus efectos, me encontraba más fuerte y con más ganas de comer. Al concluir la segunda botella estaba curado completamente. Sin embargo continué con la tercera y á la fecha me hallo tan saludable que dudo exista una medicina que opere con tanta rapidez y con tan buenos resultados. Le envío esta relación para demostrarle mi agradecimiento, y le doy permiso para hacer de ella lo que crea conveniente. Le aseguro que siempre le estaré agradecido. Quedo de Ud. S. S., (Firmado) José Lledó, Carcagente, 19 de Enero de 1896."

Una señora de Alcalá escribe:

"Por algunos años vengo padeciendo de dolores nerviosos y á cada momento aparecían bajo diferentes formas. Creíamos que serían dolores histéricos. Ultimamente el 20 de Junio tuve un ataque tan violento de dichos dolores que me hallaba como muerta y viéndome en este estado me dieron su medicina, el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Después de tomarlo por algun tiempo gracias á Dios me encuentro completamente restablecida. S. S. S., [Firmado] Magdalena Ebri y Galana, Alcalá, 24 de Noviembre de 1895."

Otro caso interesante es el de Doña Pascuala Ripollés. Esta señora dá la siguiente descripción de su cura para que aquellas personas que padezcan del mismo mal puedan valerse del mismo remedio:

"Por espacio de un año he estado padeciendo de dolores en el estómago seguidos de la indisposición general que regularmente resulta de los padecimientos del estómago. Durante este corto período probé varios remedios y algunos en lugar de aliviarme me pusieron peor hasta que por fin me aconsejaron que probara el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Me es enteramente imposible explicar el resultado pero le aseguro que á la presente me hallo como si jamás hubiera padecido del estómago. No solamente han desaparecido todos los desarreglos del estómago sino que tengo ahora un apetito como jamás tuve anteriormente.

Hago esta declaración para su satisfacción y al mismo tiempo para que la publique Ud. ó haga cualquier otro uso que crea conveniente por si hubiese cualquiera otra persona que padeciera de lo mismo puede tener la misma ventaja que yo he tenido. S. S. S., (Firmado) Pascuala Ripollés. Alcalá de Chivert, 29 de Noviembre de 1895." (3)

Bekendmaking

De publieke verkoop van ZILVEREN en GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1894, onder N°. 9382 C t/m N°. 3693 D, zal plaats hebben op Donderdag den 5 November a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 15 October 1896.
De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Bendementoe di PREENDANAN koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari te 30 di Juni 1894 bao di N°. 9382 C té N°. 3693 D lo toema lugá dia Juebes 5 November i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 15 di October 1896.
President,
M. P. CURIEL.

DANKBETUIGING.

De ondergeteekende verklaart in dank ontvangen te hebben vijftig gulden uit het Montefiore-fonds tot onderstand der R. K. armen.

J. A. VAN BAARS,
Provicaris.
Curaçao, 14 October 1896.

I. VAN LIER Ez.

Cirujano Dentista

Ofrece sus servicios profesionales á los habitantes de esta culta sociedad.

HORAS DE CONSULTA:
de las 8 á las 11 a. m.
y de la 1 á las 4 p. m.
Oficina Otrabanda casa No 1.
Teléfono No. 87.

LUZ DIAMANTE,

LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.
Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterías y Almacenes de Víveres.

SIGAR

"LA BELLA VENEZOLANA"
SOLAMENTE DI HAJA CERCA
J. S., SCHEIDELAAR
CAJA GRANDI—OTROBANDA

E sigarnan di es marca aki ariba ta trahá coe di mas grandi cuidao di masjar bon calidad di tabaco; nan tin un gustoe agradabel, i nan lo ta bendé pa prijs masjar barata di f 1,75 pa caha di 50 sigar.

Bin cumpra anto e sigarnan

—"La bella Venezolana"—

pa combenci boso di nan bon calidad.

ATENCION!

Como el koe ta suscribi a experimenta, koe e ya renombrado siganan

"La Bella Venezolana"

ta ser falsificá, el a hajé obligá di docna un papel di su firma na cada cahita, lo cual por garantiza cumpradornan di legitimidad di es sigánan:

Mi ta pidi toer hende di poné bon atencion, koe e papel coe mi firma na e tapadera no ta kibrá.

J. S. SCHEIDELAAR.
Cersouw, 31 di Juli 1896.

ATENCION

Jarabe Curativo de la Madre Seigel, A. J. White, Limited London
Cerveza blanca, marca Bass } embotelladas por M. B. Foster & Sons Limited, London.
" negra " Guiness }
Tabaco de Royal Cigar Manuf. "Insulinde" Arnhem.
Cerveza blanca Sparkling T. P. Griffin & C° London.
" " Prime Lager Bier } St. Pauli Brauerei
" " Prime Pilsener Bier } Bremen.

Unico Agente en Curaçao,
CHERIE N. A. A. B.
Otrabanda.

J. H. M. Ellis.

ARTS.

Genees- Heel- en Verloskundige, is dagelijks te consulteeren van 8—9 's morgens en van 3—4 's namiddags.

Voor minvermogenden van 7—8 's morgens.

FORT AMSTERDAM.
Telephoon N° 167.

M. B. GORSIRA & C°

— HEERENSTRAAT —

Tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER
LEGITIMAS.
PRECIOS DE REALIZACION.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1896	Venezuela		Philadelph^a		Caracas		Venezuela		Philadelph^a		Caracas	
Vertrekt van NEW YORK....	Sept.	12	Sept.	23	Oct.	3	Oct.	14	Oct.	24	Nov.	4
Komt aan te CURAÇAO	"	18	"	29	"	9	"	20	"	30	"	10
Vertrekt van "	"	19	"	30	"	10	"	21	"	31	"	11
Komt aan te PTO. CABELLO	"	20	Oct.	1	"	11	"	22	Nov.	1	"	12
Vertrekt van "	"	21	"	2	"	12	"	23	"	2	"	13
Komt aan te LA GUAYRA..	"	22	"	3	"	13	"	24	"	3	"	14
Vertrekt van " ..	"	26	"	6	"	16	"	27	"	6	"	17
Komt aan te PTO. CABELLO	"	27	"	7	"	17	"	28	"	7	"	18
Vertrekt van "	"	28	"	7	"	17	"	29	"	7	"	18
Komt aan te CURAÇAO	"	29	"	8	"	18	"	30	"	8	"	19
Vertrekt van "	"	30	"	9	"	20	"	31	"	10	"	20
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	Oct.	1	"	10	"	21	Nov.	1	"	11	"	21
Komt aan te NEW-YORK....	"	7	"	16	"	27	"	7	"	17	"	27

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Sept.	19	Sept.	30	Oct.	10	Oct.	21	Oct.	31	Nov.	11
Komt aan te MARACAIBO....	"	20	Oct.	1	"	11	"	22	Nov.	1	"	12
Vertrekt van "	"	27	"	6	"	17	"	28	"	7	"	17
Komt aan te CURAÇAO......	"	28	"	7	"	18	"	29	"	8	"	18

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

Imprenta de la Librería de A. Bethencourt é Hijos, Curaçao.